

TYÖTERVEYSHUOLLON TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2016-2019

Hyväksytty/käsitelty	pvm/§
Kunnanhallitus	22.2.2016 § 13
Yhteistyötoimikunta	3.2.2016 /§ 5

1. Työnantajan tiedot

Posion kunta
Kirkkotie 1
97900 Posio

Tilikausi 1.1 -31.12.2016, toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain.

Toimiala- ja numero: Julkinen yleishallinto/ 75110

Kunnanjohtaja	Heli Knutars heli.knutars@posio.fi p. 040 8012 202
Hallintojohtaja, Työterveyshuollon yhteyshenkilö ja työsuojelupäällikkö	Eija Ahola eija.ahola@posio.fi p. 040-8012 204
Työsuojeluvaltuutettu	Markku Kummala markku.kummala@posio.fi

2. Työterveyshuollon tiedot

Työterveyshuolto
Sairaalantie 2B
97900 Posio

Aukioloaika:
ma-to klo 07:30-15:30
pe klo 07:30-13:45

Työterveyslääkäri	Tiia Pöder-Naschke tiia.poder-naschke@posio.fi
Työterveyshoitaja	Sanni Raskangas sanni.raskangas@posio.fi p. 0408012 400

Kuusamon ja Taivalkosken maatalouslomittajat + 3 toimihenkilöä
Terveystalo Oy
Raistakantie 1
93600 Kuusamon kaupunki
p. 030 6000

3. TYÖTERVEYSHUOLLON TAVOITTEET

Työnantaja, työntekijät ja työterveyshuolto edistävät yhteistoimin työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, työkykyä työuran eri vaiheissa sekä työyhteisöjen toimintaa (TthL 1383/2001).

Toiminnan vaikuttavuutta lisätään työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon tiiviillä yhteistyöllä. Toiminnassa tuetaan työnantajaa ja työntekijöitä työelämän muutoksissa. Työterveyshuollon tavoitteena on kokonaisvaltainen työhyvinvoinnin edistäminen ja terveysriskien ehkäiseminen seuraavasti

- ennaltaehkäisevän toiminnanlisääminen työkyvyn tukemiseksi
- työhön liittyvien sairauksien ennaltaehkäisy
- työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen
- tiedonkulun tehostaminen johdon, työyhteisön ja työterveyden välillä, tavoitteena varhaisen tuen mallin vakiinnuttaminen työyhteisössä
- hyvin toimiva työyhteisö
- sairauspoissaolojen vähentäminen yhteistyössä esimiesten, työsuojelun ja työyhteisön kanssa
- työyhteisön ristiriitatilanteiden selvittelyihin osallistuminen tarvittaessa
- terveellinen, turvallinen ja ergonomisesti toimiva työympäristö
- työntekijöiden sairaanhoidollisista peruspalveluista vastaaminen ja osaltaan lääketieteellisen sekä ammatillisen kuntoutusmahdollisuuksien selvittely
- kuntoutuksissa esiin tulleiden työhön liittyvien ehdotusten toteutumisen seuranta esimiesten kanssa sovitulla tavalla

Tavoitteita ja toteutumista tarkistetaan johdon, työsuojelun ja työterveyden tapaamisten yhteydessä 2x vuosi.

Työterveyshuollon toiminnan suunnittelussa käytetään annettujen toimenpide-ehdotusten toteutumista, sairauspoissaolojen määrää, työtapaturmatilastoja ja työhyvinvointikartoituksia.

4. TYÖPAIKAN OLOSUHTEISIIN JA TYÖYHTEISÖÖN KOHDISTUVA TOIMINTA

4.1 TYÖPAIKKASELVITYKSET JA NIIHIN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

Työpaikkaselvitys on jatkuvaa toimintaa niin, että myös neuvotteluissa ja vastaanottokäyntien yhteydessä työoloista kertyvä tieto palautetaan työpaikalle; huomioiden terveydenhuollon tietosuojasäädökset.

Työpaikkakäynnit ja niitä edeltävät esikyselyt riskien arvioimiseksi ovat yksi osa työpaikkaselvitystä. Tarvittaessa työpaikkakäyntejä täydennetään työhygieenisillä mittauksilla, ergonomisilla ja muilla arvoilla sekä tehdään suosituksia.

- työpaikkakäynti esiselvityksineen tehdään vähintään kolmen vuoden välein
- työterveyshuolto laatii raportin työpaikkaselvityksestä ja toimii esimiehen sekä työyhteisön kumppanina todettujen kehittämistarpeiden jatkotyöstämisessä yhdessä sovittavien käytäntöjen mukaisesti. Raportti käydään työpaikalla läpi jos on viitteitä, että terveysongelmien taustalla korostuvat työhön liittyvät seikat. Siten myös arvioidaan työpaikan työhyvinvointikartoituksen tarve.

Muita työpaikkaselvityksiä tehdään tarvittaessa

- ergonominen tai muu työterveydellinen työvälineiden arviointi uusia työtiloja suunniteltaessa tai kalusteita hankittaessa.
- varhaisen tuen –mallin ohjaamana
- työuupumuksen hoitoon liittyen
- työyhteisön toimivuuden arvioimiseksi
- työkuormituksen arvioimiseksi: liittyykö pitkäaikaiskuormitukseen vai muutosprosesseihin
- työolosuhteiden arvioimiseksi: työhygieeniset mittaukset, biologiset altistemittaukset
- terveystarkkailun arviointi

Liitteenä työpaikkaselvityksen aikataulukset vuosille 2016-2019 (LIITE 1).

Työsuojeluyhteistyö

Työsuojelutoimikuntaan ja muuhun työsuojeluyhteistyöhön osallistuminen on osa työpaikkaselvitystä. Työterveyshuolto osallistuu pyydettyäessä työsuojelun tekemisiin riskiarviointeihin. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma voi olla osa työpaikan työsuojelun toimintaohjelmaa.

4.2 TIETOJEN ANTO, NEUVONTA JA OHJAUS

Työyhteistyö ja muu työhyvinvoinnin tuki sekä kriisikonsultaatiot toteutetaan työpaikkakohtaisten suunnitelmien mukaisesti.

Työkykyä ylläpitävä toiminta

Työterveyshuolto osallistuu tarvittaessa erillisen suunnitelman mukaisesti kunnan työkykyä ylläpitävään toimintaan. Kaikkiin työterveyspalveluihin sisältyy työkyvyn ylläpitämisen lähtökohta.

Ensiapukoulutus

Ensiapukoulutusta järjestetään osastoittain arvioitun tapaturmariskin edellyttämällä tavalla. Kunta ostaa koulutuksen SPR:ltä suoraan tai muulta taholta.

Jälkipuintikeskustelut (debriefing)

Työnantajan edustaja ottaa yhteyden tarvittaessa työterveyshuoltoon mahdollisimman pian vakavan tapaturman, kuoleman tapauksen tai muun työyhteisöä järkyttäneen tapahtuman jälkeen jälkipuintitarpeen arvioimiseksi.

Päihdetyö

Työterveyshuolto osallistuu hoitoonohjausprosesseihin tarvittaessa. Kunnalla oma malli ko. prosessiin.

Kuntoutusyhteistyö

Työterveyshuolto ohjaa työntekijöitä tarpeen mukaan kuntoutukseen ja osallistuu kuntoutusprosesseihin.

Yksilönohjaus

Terveystarkastusten ja muiden vastaanottokäyntien yhteydessä annetaan työhyvinvointia ja terveyttä tukevaa ohjausta.

Ryhmäohjaus

Työntekijät voivat osallistua työterveyshuollon puitteissa terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistäviin ryhmiin, mikäli työterveyshuollossa todetaan tarve työstä johtuviin tekijöihin liittyen.

5. TERVEYSTARKASTUKSET

Terveystarkastusten tavoitteena on erityisesti terveyden ja työ- ja toimintakyvyn arviointi, ylläpitäminen, edistäminen sekä työperäisten sairauksien ehkäisy ja oireiden tunnistaminen. terveystarkastukset mahdollistavat varhaisen hoidon tai kuntoutuksen tarpeen arvioinnin. Lisäksi terveystarkastuksissa saadaan tietoa työstä, työolosuhteista ja työyhteisön toimivuudesta ja muutoksista sekä voidaan ohjata turvallisiin työtapoihin.

Terveystarkastukset ovat tärkeä osa työterveyshuollon kokonaisuutta. Monien ongelmien ratkaiseminen vaatii yhteistyötä. Tällöin työterveyshuolto yleensä suosittaa verkostopalaveria (työntekijä, esimies, työterveyshenkilöstö ja tarvittaessa työsuojelu). Työhyvinvointikartoituksessa painopiste on muuttuvan työn kohteen, työn sujumisen ja mielekkyyden jäsentämisessä. (kts. LIITE 2)

Alkutarkastus

Alkutarkastuksen tavoite on selvittää, ettei työntekijällä ole sellaista sairautta, erityistä herkkyyttä tai rakenteellista heikkoutta, jonka takia hän on erityisen altis saamaan suunnitellusta työstä vaaraa terveydelleen. Työntekijän sopivuus on kuitenkin harkittava tapauskohtaisesti. Esimies ohjaa alkutarkastukseen ennen koeajan päättymistä.

Työhönsijoitustarkastukset

Siinä selvitetään työntekijän terveydelliset edellytykset selviytyä työn erityisvaatimuksista ja ettei sijoitettavalla ole sellaisia sairauksia tai ominaisuuksia jotka aiotussa työssä heikentävät hänen itsensä tai muiden työntekijöiden turvallisuutta. Tarkastus tehdään myös työtehtävien oleellisesti muuttuessa sekä uudelleen sijoitettaville.

Alkutarkastuksen ja työhönsijoitustarkastuksen sisältö:

- esitiedot
- kliininen tutkimus: pituus, paino, verenpaine, pulssi, iho, allergiat
- PVK, verensokeri, kolesterolit
- näköseula
- kuulontutkimus
- spirometria
- perusrokotukset
- altisteiseen työhön liittyvät tutkimukset

Vajaakuntoisen työntekijän terveydentilan seuranta

Vajaakuntoisen työntekijän työssä selviytymistä tuetaan työnjohdollisesti sekä tarvittaessa säännöllisillä terveystarkastuksilla. Toimenpiteiden tulee suuntautua vajaakuntoisen työntekijän työhön, työvälineisiin, työympäristöön, työyhteisöön, työntekijän ammatilliseen osaamiseen ja terveyteen sekä tarvittaessa työjärjestelyihin.

Jos työterveyshuollon toiminnalla ja työpaikalla tehtävillä järjestelyillä ei ole mahdollista riittävästi tukea vajaakuntoisen työntekijän työkykyä, häntä tulee neuvoa kuntoutusta koskevissa asioissa tai hänet tulee ohjata hoitoon taikka lääkinnälliseen tai ammatilliseen kuntoutukseen. (Hyvä työterveyshuoltokäytäntö 1484/2000).

Työrajoituksia koskevissa tapauksissa työterveyshenkilöstö toimii yhteistyössä esimiesten kanssa mm. seuraavissa tapauksissa:

- terveydentilan sekä työ- ja suorituskyvyn arviointi
- sairauspoissaolojen seuranta
- työssä selviytymisen kannalta tarpeellisten työtä ja työolosuhteita koskevien ehdotusten ja muutosten tekeminen
- hoitoon ja kuntoutukseen ohjaaminen
- päihdeongelmaisten hoitoon ohjaaminen
- toimintakeskuksessa työskentelevien kehitysvammaisten työkyvyn seuraaminen.

Tarkastusväli määräytyy tilannekohtaisesti.

Muut terveystarkastukset

Seurantatarkastukset, kun on perusteltua aihetta epäillä työstä aiheutuvan työntekijälle terveydellisiä vaaroja. Tarkastuksen kohteita valittaessa huomioidaan esiin tulleet ongelmat esim. työhygieeniset tai ergonomiset ongelmat, poikkeukselliset sairastumiset tai sisäpiiriongelmat.

Sisältö määräytyy henkilökohtaisen haastattelun sekä työolosuhdekartoituksen mukaan. Tarkastukset suorittaa työterveyshoitaja ja tarvittaessa työterveyslääkäri.

Varhaisen tuen mallin mukaisesti tarkastukset silloin, kun työntekijälle tulee kolme (3) tai useampia lyhyitä (1-3 vrk) sairauspoissaoloja 4kk:n aikana tai 30 sairauspoissaolopäivää 12kk:n aikana.

Työterveyshuolto kutsuu **määräaikaistarkastuksiin** 1-3 vuoden välein; pääsääntönä kuitenkin alle 50-vuotiaat viiden vuoden välein tai yli 50-vuotiaat kolmen vuoden välein.

Terveyspalvelut

- työpaikkaselvitykset sisältäen työolosuhteiden ja terveystarkastusten arvioimisen
- työterveyshuollon toiminnan suunnittelu ja arviointi sekä raportointi
- terveystarkastukset työn terveysvaaroihin sekä työkykyyn vaikuttaviin sairauksiin liittyen, kuntoutus- ja työ- ja toimintakykyarviossa sekä työkuormituksen arvioinnissa
- tietojen anto, ohjaus ja neuvonta
- osallistuminen työkykyä ylläpitävään toimintaan
- työkyky-, toimintakyky – ja kuntoutusarviossa erikoislääkärin konsultaatiot työterveyslääkärin läheteellä (maksusitoumus johtavalta lääkäriltä)
- työsuojelutoimikuntaan osallistuminen asiantuntijana tarvittaessa
- rokotukset työn vuoksi
- muu asiantuntijatoiminta työstä johtuvien tarpeiden mukaan mm. optikko, työhygieenikko, maatalouden asiantuntija

6. SAIRAAHOITOPALVELUT

Työterveyshuoltoon liittyvä sairaanhoito on yleislääkäritasoista työterveyspainotteista sairaanhoitoa, johon kuuluu tarvittavat laboratorio – ja röntgentutkimukset.

Työterveyslääkärin harkinnan mukaan voidaan käyttää myös erikoistutkimuksia sekä erikoislääkärin konsultaatiota hoito- ja kuntoutuslinjan määrittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi hoitovastuun säilyen työterveyshuollossa.

Sairaanhoitopalvelut

- sairaanhoitopalvelut työterveyslääkärin ja hoitajan vastaanotolla
- erikoislääkärikonsultaatiot tutkimus- ja hoitomahdollisuuksien arvioimiseksi työterveyslääkärin läheteellä
- laboratoriotutkimukset
- radiologiset tutkimukset työterveyslääkärin läheteellä sisältäen röntgentutkimukset (luuston ja pehmytkudosten röntgenkuvat, ultraäänitutkimukset)
- kliinifysiologiset tutkimukset työterveyslääkärin läheteellä:
- kliininen raskauskoe, EKG, vrk-EKG, ylähengitysteiden toimintakokeet, neurofysiologiset tutkimukset
- tähystystutkimukset luonnollisten aukkojen kautta
- todistukset ja lausunnot hoitoon ja kuntoutukseen liittyen

7. TOIMINNAN SEUTANTA JA ARVIOINTI

Työterveyshuollon toteutumista seurataan työterveyshuollon tietojärjestelmästä saatavien toimintatilastojen avulla. Henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyyttä seurataan kyselyjen sekä palautelaatikoiden avulla. Palaute hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

8. TYÖTERVEYSHUOLTOA TÄYDENTÄVÄT MUUT TYÖHYVINVOINTIPALVELUT

Työterveyshuoltoa täydentäviä muita työhyvinvointipalveluja toteutetaan erikseen sovittaessa (näistä ei haeta Kelan korvauksia). Näissä palveluissa työn ja terveyden yhteys ei tarvitse olla niin sitova kuin muissa palveluissa. Työhön liittyvissä hyvinvointipalveluissa voidaan esimerkiksi kehittää esimiesten ja henkilöstön kanssa työtä ja työyhteisön toimivuutta. Välineitä voivat olla koulutus, konsultointi ja valmennus.

Täydentäviä terveyteen liittyviä palveluja tarjotaan myös ilman kytköstä työpaikkaselvityksessä todettuun tarpeeseen esim. Kelan korvauksen ulkopuolelle sijoittuvat terveyden edistämisen ryhmät.

LISÄYS

Kunnan johtoryhmä, lääkärit sekä työterveyshoitajan työterveyspalvelut ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä 02.07.17 asti; mistä erillinen sopimus.

Suomen terveystalo Oy:ltä ostetaan myös työterveyspalvelut maatalouslomittajille Kuusamon ja Taivalkosken työntekijöille sopimus voimassa 02.07.17 asti; tästä erillinen sopimus.

Kunnan Taitoa Oy:n työntekijät käyttävät kunnan työntekijöiden työterveyshuollon palveluja 02.07.17 asti. Kunta laskuttaa Taitoalta toteuman mukaisesti.

Kunnan tytäryhtiöiden (Posion Taika-asunnot Oy, Posion Vesi- ja lämpö Oy ja Posion Kehitysyhtiö Oy) työntekijät kuuluvat Posion kunnan työntekijöiden työterveyshuollon palveluiden piiriin omilla erillisillä sopimuksillaan. Palveluista laskutetaan toteuman mukaisesti.

Toimintasuunnitelma päivitetty 08.12.2015
Hyväksyminen ja allekirjoitukset:

Posio _____

LIITE 1

Työpaikkaselvitysten aikataulutus vuosille 2016-2019.

Yhteiskoulu	2016, kevät
Vuodeosasto	2016, syksy
Päiväkoti	2016, syksy
Poiju, allasosasto	2016, kevät
Hammashoitola	2016, kevät
Laboratorio	2017, kevät
Kotisairaanhoido	2016, kevät
Tekninen toimisto	2016, syksy

Työpaikkaselvityksistä vastaavat terveydenhoitaja Sanni Raskangas ja työsuojeluvaltuutettu Markku Kummala. Mukana on aina myös työyksikön esimies.

LIITE 2

Kohde ja aikataulu	Tavoitteet ja menetelmät	Tilaa arviointimerkinnöille
<p><u>Työhönsijoitustarkastus</u> (VNa 1484/2001) Määräaikaisille työsuhteen alussa palvelussuhteen kestäessä 6kk. Terveystarkastus tehdään alle 50-vuotiaille 5 vuoden välein ja yli 50-vuotiaille 3 vuoden välein.</p>	<p>Arvioida työntekijän terveydellinen soveltuvuus tehtäväänsä.</p> <p>Työterveyshoitajan tarkastus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - näkö - kuulo - RR/p - pituus - paino - BMI - lab.kokeet - tarvittaessa spirometria <p>Tarvittaessa lääkärin tarkastus.</p>	
<p><u>Alkutarkastus</u> (VNa 1485/2001) Erityinen sairastumisen vaara aiheutuu sellaisista työoloista, joissa fyysisen, kemiallisen tai biologisen tekijän aiheuttamana voi todennäköisesti seurata sairaus, liiallinen altistuminen tai vaara lisääntymisterveydelle.</p> <p><u>Määräaikaistarkastus</u> (VNa 1485/2001) Tehdään työn jatkuessa altisteiden vuoksi 1-3 vuoden välein.</p>	<p>Työhön sopivuuden kartoittaminen, ohjaus ja neuvonta suojautumisesta altisteiden ehkäisemiseksi.</p> <p>Työterveyshoitajan tarkastus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - näkö - kuulo - RR/p - pituus - paino - BMI - PVK - gluk - kol - GT - ALAT - tarvittaessa spirometria, THX <p>Tarvittaessa lääkärin tarkastus.</p>	
<p><u>Näyttöpäätetyö</u> (VNa 1405/1993) Tarkastettava tarv. ohjataan optikon tai silmälääkärin tarkastukseen erityistyölasien tarpeellisuuden arvioon. Fysioterapeutti tekee näyttöpäätetyötä tekeville työergonomiakartoituksen, johon kuuluu suositus näyttöpäätelasien tarpeellisuudesta.</p> <p><u>Muut terveystarkastukset</u> (VNa 1485/2001) terveyden ja työkyvyn selvittäminen, ylläpitäminen ja parantaminen; työkyvyn olennaisesti vaikuttavan sairauden jälkeen; vajaakuntoisen työntekijän terveydentilan seuranta.</p>	<p>Työfysioterapeutin tekemä työergonomiakartoitus ja muut tarvittavat toimenpiteet.</p> <p>Terveystarkastuksen tekemä terveystarkastus.</p>	